

1 Wat zijn de voorwaarden voor een echtscheiding?

Het echtscheidingsrecht van Noord-Ierland is neergelegd in de *Matrimonial Causes (Northern Ireland) Order 1978*.

Een man of vrouw die wil scheiden, moet daartoe een schriftelijk verzoek bij de rechter indienen. De partij die het scheidingsverzoek indient, wordt aangeduid met 'verzoeker', de wederpartij, met 'verweerder'. De verzoeker moet de rechter ervan overtuigen dat het huwelijk onherstelbaar is ontworcht. Daartoe moet hij een van de vijf in vraag 2 vermelde feiten aanvoeren en bewijzen. Een echtscheidingsverzoek kan niet eerder dan twee jaar na de huwelijksvoltrekking worden ingediend. Wel kan bewijs worden overlegd van feiten en omstandigheden die zich in de eerste twee jaar van het huwelijk hebben voorgedaan om aan te tonen dat het huwelijk onherstelbaar is ontworcht.

2 Welke echtscheidingsgronden bestaan er?

De enige grond voor echtscheiding is de onherstelbare ontworcht van het huwelijk. Om aan te tonen dat het huwelijk onherstelbaar is ontworcht, moet de verzoeker in de regel een of meer van de onderstaande feiten bewijzen.

De verweerder heeft overspel gepleegd. Dit geldt niet als scheidingsgrond wanneer de verzoeker, nadat hij van het overspel op de hoogte is geraakt, gedurende een al dan niet aaneengesloten periode van meer dan zes maanden is blijven samenwonen met de verweerder.

Het gedrag van de verweerder is van dien aard dat van de verzoeker in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij met de verweerder blijft samenwonen. Dit geldt niet als scheidingsgrond wanneer de echtgenoten na het laatste voorval van onredelijk gedrag zes maanden of langer zijn blijven samenwonen.

De verweerder heeft de verzoeker op de datum van de indiening van het verzoek gedurende een aaneengesloten periode van ten minste twee jaar verlaten. De partijen hebben op de datum van de indiening van het verzoek gedurende een aaneengesloten periode van ten minste twee jaar gescheiden geleefd en de verweerder stemt in met de echtscheiding.

De partijen hebben op de datum van de indiening van het verzoek gedurende een aaneengesloten periode van ten minste vijf jaar gescheiden geleefd. De instemming van de verweerder is in dit geval niet vereist. Wel kan hij tegen de echtscheiding aanvoeren dat deze tot financiële of andere ontberingen zal leiden.

Bij de beoordeling of de verzoeker door de verweerder is verlaten of dat de partijen gedurende een bepaalde aaneengesloten periode gescheiden hebben geleefd, wordt geen rekening gehouden met periodes waarin de partijen weer hebben samengewoond, mits deze periodes in totaal niet langer dan zes maanden hebben geduurd. Bedoelde periodes worden niet meegenomen bij het bepalen van de periode van verlating of scheiding.

Als de rechter de onherstelbare ontworcht van het huwelijk bewezen acht, spreekt hij een voorlopig vonnis van echtscheiding (*decree nisi*) uit (deze rechterlijke uitspraak resulteert uiteindelijk in de echtscheiding).

De echtscheidingsprocedure is voltooid wanneer het voorlopige vonnis van echtscheiding wordt omgezet in een definitief vonnis (*decree absolute*). Een verzoek om een voorlopig vonnis in een definitief vonnis om te zetten, kan zes weken en één dag na de datum van het voorlopige vonnis worden ingediend. Wanneer een dergelijk verzoek niet binnen twaalf maanden na het voorlopige vonnis van echtscheiding wordt ingediend, kan de verzoeker worden gevraagd om een beëdigde verklaring (affidavit) te overleggen waarin hij de redenen voor de vertraging aangeeft. Onder bepaalde omstandigheden kan ook de verweerder om omzetting in een definitief vonnis van echtscheiding verzoeken. Zolang er geen definitief vonnis van echtscheiding is, kunnen de partijen niet hertrouwen.

3 Wat zijn de juridische gevolgen van een echtscheiding als het gaat om:

3.1 de persoonlijke relatie tussen de echtgenoten (bijvoorbeeld de achternaam)?

Er zijn geen specifieke regels inzake de betrekkingen tussen gewezen echtgenoten. De partijen zijn echter niet meer verplicht om samen te wonen en wanneer de vrouw de achternaam van haar man had aangenomen, mag zij desgewenst weer haar eigen familienaam voeren.

3.2 de verdeling van het vermogen van de echtgenoten?

De *Matrimonial Causes Order 1978* bevat verstrekkende bepalingen die de rechter in staat stellen de boedel van de partijen te verdelen en hen financiële regelingen op te leggen, zowel ten aanzien van henzelf als ten aanzien van de kinderen.

De rechter kan bij het uitspreken van de echtscheiding, of daarna, een beschikking geven inzake:

het verrichten van periodieke betalingen;

het betalen van een bedrag ineens;

de boedelscheiding;

het verdelen of oormerken van pensioengelden.

Hij gerecht kijkt naar alle omstandigheden van de zaak en geeft dan een beslissing. Het welzijn van tot het gezin behorende kinderen jonger dan 18 jaar staat daarbij voorop.

3.3 de minderjarige kinderen uit het huwelijk?

Na de echtscheiding behouden beide ouders de ouderlijke verantwoordelijkheid voor de kinderen uit het huwelijk en blijven ze onderhoudsplichtig jegens minderjarige kinderen die tot het gezin behoorden.

Wanneer er sprake is van een minderjarig kind (jonger dan zestien jaar) of een kind dat ouder is dan zestien jaar en voortgezet onderwijs of een beroepsopleiding volgt, moet de verzoeker het formulier M4 invullen en daarin de voor dat kind voorgestelde regelingen vermelden. Het formulier heeft tot doel de partijen te stimuleren om onderling afspraken te maken over de toekomst van het kind. Wanneer de partijen het niet eens kunnen worden, wordt de verweerder de mogelijkheid geboden tot het maken van opmerkingen over de voorgestelde regelingen en kan de rechter de hem in de *Children (Northern Ireland) Order 1995* toegekende bevoegdheden uitoefenen (de rechter kan bijvoorbeeld bepalen waar het kind gaat wonen).

3.4 de verplichting om alimentatie te betalen aan de andere echtgenoot?

Met de echtscheiding komt er een einde aan de onderhoudsplicht jegens de andere echtgenoot, tenzij de rechter een beschikking inzake alimentatie of boedelscheiding heeft gegeven.

4 Wat betekent "scheiding van tafel en bed" in de praktijk?

Een verzoek om scheiding van tafel en bed kan worden ingediend wanneer een huwelijk is stukgelopen maar de verzoeker om de een of andere reden geen echtscheiding wil. Nadat de scheiding van tafel en bed is uitgesproken, is de verzoeker niet langer verplicht om met zijn/haar echtgenoot samen te wonen, maar hij of zij kan niet hertrouwen. Na een scheiding van tafel en bed kan een echtscheidingsverzoek worden ingediend.

5 Wat zijn de gronden voor een "scheiding van tafel en bed"?

Degene die om een scheiding van tafel en bed verzoekt, hoeft niet te bewijzen dat het huwelijk onherstelbaar is ontworcht.

6 Wat zijn de juridische gevolgen van een "scheiding van tafel en bed"?

De echtgenoten zijn niet meer verplicht om samen te wonen. Indien een van de echtgenoten na een scheiding van tafel en bed overlijdt zonder een testament na te laten (intestaat), worden zijn goederen verdeeld alsof de andere echtgenoot is overleden en gaan eventuele voordelen die deze zou hebben ontvangen, teniet. Over het algemeen komen de rechterlijke bevoegdheden ten aanzien van de boedelscheiding na een scheiding van tafel en bed overeen met die na een echtscheiding. De rechter is echter niet bevoegd om zich over de verdeling van het pensioen uit te spreken.

7 Wat betekent "nietigverklaring van het huwelijk" in het huwelijk in de praktijk?

De rechter verklaart het huwelijk nietig wanneer de verzoeker bewijst dat het huwelijk nietig of relatief nietig (vernietigbaar) is. Een nietig huwelijk is een huwelijk dat nooit had mogen worden voltrokken en dat geacht wordt nooit te hebben bestaan. Een vernietigbaar huwelijk wordt erkend als een geldig huwelijk en blijft in stand totdat het nietig wordt verklaard.

8 Wat zijn de gronden voor nietigverklaring van het huwelijk?

Een huwelijk is nietig wanneer een van de volgende feiten wordt bewezen:

de partijen zijn te nauw verwant;

een van de partijen is jonger dan zestien jaar;

de desbetreffende huwelijksformaliteiten zijn niet in acht genomen;

op het moment van de huwelijksvoltrekking was een van de partijen al wettig gehuwd;

de partijen zijn van hetzelfde geslacht (alleen een huwelijk tussen man en vrouw is geldig);

het betreft een polygaam huwelijk dat buiten Noord-Ierland is voltrokken en waarbij een van de echtgenoten op het moment van de huwelijksvoltrekking zijn woonplaats in Noord-Ierland had.

Een huwelijk is vernietigbaar wanneer een van de volgende feiten wordt bewezen:

het huwelijk is niet geconsumeerd vanwege het onvermogen van een van de echtgenoten;

een van de echtgenoten weigert om het huwelijk te consumeren;

een van de echtgenoten heeft niet op geldige wijze met het huwelijk ingestemd (bijvoorbeeld omdat hij of zij onder dwang heeft ingestemd of zich in de aard van de plechtigheid heeft vergist);

een van echtgenoten leed op het moment van de huwelijksvoltrekking aan een geestelijke stoornis;

een van echtgenoten leed op het moment van de huwelijksvoltrekking aan een besmettelijke geslachtsziekte;

de vrouw was op het moment van de huwelijksvoltrekking zwanger van iemand anders dan haar echtgenoot.

Een verzoek om nietigverklaring op basis van een van de laatste vier gronden moet in beginsel worden ingediend binnen drie jaar na de huwelijksvoltrekking.

Onder bepaalde omstandigheden kan een verzoek echter ook daarna nog worden ingediend.

Als het verzoek op een van de laatste twee gronden is gebaseerd, moet de verzoeker bewijzen dat hij of zij op het moment van de huwelijksvoltrekking niet op de hoogte was van de ziekte of zwangerschap.

De rechter zal een verzoek om nietigverklaring van een vernietigbaar huwelijk niet toewijzen als de verweerder het volgende aantoont:

de verzoeker wist dat het huwelijk nietig kon worden verklaard, maar hij of zij gedroeg zich op een zodanige manier dat de verweerder redelijkerwijs mocht aannemen dat er niet om nietigverklaring zou worden verzocht, en

een nietigverklaring zou onbillijk zijn tegenover de verweerder.

9 Wat zijn de juridische gevolgen van de nietigverklaring van het huwelijk?

Een nietig huwelijk wordt geacht nooit te hebben bestaan. Een vernietigbaar huwelijk wordt geacht nietig te zijn vanaf de datum dat de rechter zijn voorlopig vonnis houdende nietigverklaring van het huwelijk in een definitief vonnis omzet.

10 Bestaan er alternatieve mogelijkheden om problemen die samenhangen met een echtscheiding op te lossen, zonder dat de rechter wordt ingeschakeld?

Er zijn een aantal instanties in Noord-Ierland die bemiddelingsdiensten aanbieden (bijvoorbeeld *Relate*). Bemiddeling kan de echtgenoten helpen bij het regelen van de praktische zaken rond een echtscheiding, zoals financiële en ouderschapszaken.

11 Waar moet het verzoek tot echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk worden ingediend? Aan welke formaliteiten moet worden voldaan en welke documenten moeten bij het verzoek worden gevoegd?

Een verzoek om echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van een huwelijk kan bij het *High Court* of een van de in echtscheidingszaken bevoegde *County Courts* worden ingediend. Bij een *County Court* ingediende verzoeken worden echter in het geval van verweer naar het *High Court* verwezen.

De adressen en telefoonnummers van die gerechten staan op de website van de [Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#).

Voor het aanhangig maken van de procedure moet u een reeks formulieren toezenden aan het bevoegde gerecht. Die formulieren moeten vergezeld gaan van het volgende:

de originele huwelijksakte (geen fotokopie) en, wanneer het huwelijk buiten Noord-Ierland is voltrokken, een beëdigde vertaling van de huwelijksakte en een *affidavit of law* (beëdigde verklaring betreffende het recht en de gebruiken van het betrokken land);

de originele geboorteakte van elk tot het gezin behorend kind jonger dan achttien jaar (met daarbij alle gegevens van ouders en kind);

een kopie van elke rechterlijke beslissing waarnaar in het verzoekschrift wordt verwezen;

het originele exemplaar plus twee kopieën van elke regeling (bijv. ten aanzien van financiële zaken) waarover een uitspraak van de rechter wordt gevraagd;

bewijs van betaling van de griffierechten (voor informatie over de hoogte van de griffierechten kunt u terecht bij de griffie).

Bij de griffie kunt u ook terecht voor kopieën van de benodigde formulieren en uitleg over de invulling ervan. De medewerkers van de griffie geven echter geen juridisch advies en vertellen u evenmin wat u moet aanvoeren.

12 Kan ik in aanmerking komen voor rechtsbijstand om de kosten van de procedure te dekken?

U kunt rechtsbijstand aanvragen. Of u in aanmerking komt voor financiële hulp en de hoogte daarvan is echter afhankelijk van uw financiële situatie. Ook als u in aanmerking komt, bent u mogelijk een eigen bijdrage in de kosten verschuldigd. U kunt met de *Legal Aid Department* (dienst rechtsbijstand) afspreken om deze eigen bijdrage in termijnen te betalen. Behalve dat u aan bepaalde financiële criteria moet voldoen, moet u ook redelijke gronden hebben voor het aanhangig maken van de zaak of het voeren van verweer, en dient het onder alle omstandigheden redelijk te zijn dat u rechtsbijstand aanvraagt.

13 Kan beroep worden ingesteld tegen een beslissing over de echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk?

Tegen de definitieve ontbinding of nietigverklaring van een huwelijk kan geen beroep worden aangetekend wanneer de benadeelde partij de mogelijkheid heeft gehad om tegen het voorlopig vonnis van echtscheiding/nietigverklaring beroep in te stellen, maar daarvan geen gebruik heeft gemaakt. Tegen

beschikkingen die met instemming van beide partijen zijn gegeven, kan alleen met toestemming van de rechter beroep worden ingesteld. De appelrechter heeft een reeks bevoegdheden en kan de beslissing in eerste aanleg bevestigen, vernietigen of herzien.

14 Wat moet ik doen om een door een rechtbank in een andere lidstaat gegeven beslissing over echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk in Nederland te laten erkennen?

Verordening (EG) nr. 1347/2000 van de Raad van 29 mei 2000 ("de verordening") bepaalt dat de in een lidstaat gegeven beslissing houdende echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van een huwelijk in de andere lidstaten zonder bijzondere procedure (anders dan die welke in de verordening is neergelegd) moet worden erkend.

Elke belanghebbende kan de rechter verzoeken om een beslissing houdende erkenning of niet-erkenning van een in een andere lidstaat gegeven beslissing. De gronden voor niet-erkenning (weigeringsgronden) zijn strikt afgebakend. Zo kan erkenning worden geweigerd wanneer de beslissing strijdig is met de openbare orde.

Een verzoek om erkenning moet bij het *High Court* in Noord-Ierland worden ingediend.

Wanneer de verordening niet van toepassing is, is mogelijk artikel 46 van de *Family Law Act 1986* (wet op het familierecht) van toepassing. Hierin staan de algemene voorwaarden voor de erkenning van een buitenlandse echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring.

Een verzoek om erkenning van een buitenlandse echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring moet bij het *High Court* worden ingediend. Het verzoek moet schriftelijk worden gedaan en vergezeld gaan van een kopie van de beslissing houdende echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring.

15 Tot welk gerecht moet ik mij wenden om bezwaar te maken tegen de erkenning van een door een rechtbank in een andere lidstaat gegeven beslissing over echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk? Welke procedure is in dit geval van toepassing?

Aangezien het *High Court* over een verzoek om erkenning van een echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring beslist (zowel op grond van de verordening als op grond van de *Family Law Act 1986*), beslist het ook over bezwaren daartegen. In artikel 15 van de verordening en artikel 51 van de *Family Law Act 1986* worden de weigeringsgronden genoemd.

16 Wat is het toepasselijk recht in een echtscheidingsproces tussen echtgenoten die niet in Nederland wonen of een verschillende nationaliteit hebben?

Wanneer de Noord-Ierse rechter beslist dat hij bevoegd is om kennis te nemen van het verzoek om echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring, past hij het Noord-Ierse recht toe.

De Noord-Ierse rechter is bevoegd om kennis te nemen van een verzoek om echtscheiding of scheiding van tafel en bed (zelfs als het huwelijk in het buitenland is voltrokken) wanneer

de Noord-Ierse rechter op grond van de verordening bevoegd is, of

geen rechter in een verdragsluitende staat (d.w.z. een van de oorspronkelijke partijen bij de verordening of een staat die de verordening op een later tijdstip heeft aangenomen) op grond van de verordening bevoegd is en een van de echtgenoten bij aanvang van de procedure zijn woonplaats in Noord-Ierland heeft.

De Noord-Ierse rechter is bevoegd om kennis te nemen van een verzoek om nietigverklaring van een huwelijk (zelfs wanneer het huwelijk in het buitenland is voltrokken) wanneer

de Noord-Ierse rechter op grond van de verordening bevoegd is, of

geen rechter in een verdragsluitende staat op grond van de verordening bevoegd is en een van de echtgenoten

op de datum van de inleiding van de procedure zijn woonplaats in Noord-Ierland heeft, of

vóór de datum van de inleiding van de procedure is overleden en op het tijdstip van overlijden ofwel zijn woonplaats in Noord-Ierland had of gedurende een aangesloten periode van een jaar onmiddellijk voorafgaand aan de datum van overlijden zijn gewone verblijfplaats in Noord-Ierland had.

Links

[Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Voor meer informatie over rechtsbijstand kunt u terecht op de website van de [Northern Ireland's Legal Aid Department](#)

Voor meer informatie over bemiddeling kunt u terecht op de websites van respectievelijk [Relate NI](#) en het [UK College of Family Mediators](#)

Laatste update: 08/01/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.